

Allah'ı kabul etmeyenler neleri kabul edecekler?

Yirmi Beşinci Pencere:

Nasıl ki madrub, elbette dâribe delâlet eder. Sanatlı bir eser, sanatkârı icab eder. Veled, validi iktiza eder. Tahtiyet, fevkiyeti istilzam eder ve hâkeza... Bütün umûr-u izafiye tabir ettikleri biri birisiz olmayan evsaf-ı nisbiye misillü şu kâinatın cüz'iyatında ve heyet-i umumiyesinde görünen imkân dahi vücubu gösterir. Ve bütün onlarda görünen infial, bir fiili gösterir. Ve umumunda görünen mahlukiyet, hâlıkiyeti gösterir. Ve umumunda görünen kesret ve terkip, vahdeti istilzam eder. Ve vücub ve fiil ve hâlıkiyet ve vahdet, bilbedahe ve bizzarure mümkün, münfail, kesîr, mürekkeb, mahluk olmayan; vâcib ve fâil, vâhid ve hâlık olan mevsuflarını ister.

Öyle ise bilbedahe bütün kâinattaki bütün imkânlar, bütün infialler, bütün mahlukiyetler, bütün kesret ve terkipler bir Zat-ı Vâcibü'l-vücut, Fa'alün limâ yürîd, Hâlık-ı külli şey', Vâhid-i Ehad'e şehadet eder.

Elhasıl, nasıl imkândan vücub görünüyor, infialden fiil ve kesretten vahdet; bunların vücudu, onların vücuduna kat'iyen delâlet eder. Öyle de mevcudat üstünde görünen mahlukiyet ve merzukiyet gibi sıfatlar dahi sâni'iyet, rezzakiyet gibi şe'nlerin vücudlarına kat'î delâlet ediyor. Şu sıfâtın vücudu dahi bizzarure ve bilbedahe bir Hallak ve bir Rezzak Sâni'-i Rahîm'in vücuduna delâlet eder.

Demek her bir mevcud, taşıdığı yüzler bu çeşit sıfatlar lisanıyla, Zat-ı Vâcibü'l-vücut'un yüzler esma-i hüsnasına şehadet ederler. Bu şehadetler kabul edilmezse mevcudatın bütün bu çeşit sıfatlarını inkâr etmek lâzım gelir.